

DBW-19070101020100

Seat No. _____

B. R. S. (Sem. II) (CBCS) Examination

July - 2022

FND-203 : Environment Studies

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના : મુદ્દાસર સ્પષ્ટ અક્ષરે લખો.

- 1 ઘનકચરાનું વ્યવસ્થાપન એટલે શું ? વ્યાખ્યા આપો. ઘનકચરો પેદા થવાના કારણો તેની અસરો તેમજ તેને નિયંત્રણમાં લેવાનાં પગલાંઓ અથવા સૂચનો વિસ્તારપૂર્વક જણાવો. 10

અથવા

- 1 સમુદ્રી વાવાઝોડું એટલે શું ? તેની વ્યાખ્યા, તેમજ લાક્ષણિકતાઓ સ્પષ્ટ કરો. 10
વાવાઝોડાનું નામકરણ કઈ રીતે કરવામાં આવે છે તેની પ્રક્રિયાઓ જણાવો તેમજ બંદર પર લગાડવામાં આવતા ભયસૂચક સિગ્નલો અને તેનું મહત્ત્વ લખો. વાવાઝોડાથી બચવાના ઉપાયો જણાવો.

- 2 નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકનો વિગતે ઉત્તર આપો : 10

(1) ગ્રીનહાઉસ ઈફેક્ટ એટલે શું ? અર્થ સમજાવો. ગ્રીન હાઉસ વાયુના પ્રકારો જણાવી, ગ્રીન હાઉસ ઈફેક્ટના પાયાના મુદ્દાઓ ચર્ચો. ગ્રીન હાઉસની અસરો/ઉપયોગિતાઓ જણાવો.

(2) ભૂકંપ એટલે શું ? વ્યાખ્યા લખી તેના વિવિધ પ્રકારો અને લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. ભૂકંપના કારણો જણાવી ભૂકંપ માપન સાથે સંકળાયેલા તમામ ઘટકોની ચર્ચા કરી ભૂકંપ સમયે લેવા જોઈતા પગલાઓ વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો.

3 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ)

15

- (1) એસિડ રેઈન - વ્યાખ્યા, કારણો, અસરો.
- (2) અસ્થાયી વિકાસ/સ્થાયી વિકાસની વ્યાખ્યા અને તફાવત ઉદાહરણ સહ લખો.
- (3) વાયુ પ્રદૂષણ - વ્યાખ્યા, કારણો અને અસરો.
- (4) ગુજરાતના પર્યાવરણીય પ્રશ્નો.
- (5) ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલ કોઈ પણ એક વોટર શેડ યોજનાનો અભ્યાસ કરી કેસ સ્ટડી તૈયાર કરો.

4 નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ)

15

- (1) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનની વ્યાખ્યા લખો.
- (2) આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના વિવિધ પાસાઓ/ઘટકો જણાવો.
- (3) સામાજિક વનીકરણની વ્યાખ્યા લખો.
- (4) ઓઝોન સ્તરમાં ગાબડાં પડવાનાં કારણો લખો.
- (5) વોટર શેડની વ્યાખ્યા લખો.
- (6) ધી એર એક્ટ (The air Act)ના કાર્યો જણાવો.
- (7) ધી વોટર એક્ટ (The water Act)ના કાર્યો જણાવો.